

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

17.11.2008

B6-0592/2008

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2

Esitaja(d): Thierry Cornillet, Philippe Morillon, Renate Weber, Marios Matsakis, Fiona Hall ja Frédérique Ries

fraktsiooni ALDE nimel

Olukorra teravnemine Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas

B6-0592/2008

Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra teravnemise kohta Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni Kongo Demokraatliku Vabariigi kohta: kokkupõrked Kongo DV idapoolsetel piirialadel;
 - võttes arvesse oma 21. veebruari 2008. aasta resolutsiooni Põhja-Kivu kohta;
 - võttes arvesse oma 17. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni olukorra kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis ja vägistamise kui sõjakuriteo kohta ning oma varasemaid resolutsioone inimõiguste rikkumise kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis;
 - võttes arvesse AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 22. novembri 2007. aasta resolutsiooni, mis käsitles Kongo Demokraatliku Vabariigi, eelkõige riigi idaosa olukorda ning selle mõju kogu piirkonnale;
 - võttes arvesse oma 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni ELi meetmete kohta ebakindlates olukordades arengumaades;
 - võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele pealkirjaga ELi meetmed ebakindlates olukordades – säästvat arengut, stabiilsust ja rahu edendavad meetmed keerulises keskkonnas" (KOM(2007)0643) ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SEC(2007)1417);
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 24. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni 60/1 2005. aasta Maaailma tippkohtumise kohta ja eelkõige selle lõikeid 138 kuni 140, milles käsitletakse vastutust inimelude kaitse eest;
 - võttes arvesse nõukogu 10. oktoobri 2008. aasta deklaratsiooni olukorra kohta Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas;
 - võttes arvesse nõukogu 10. ja 11. novembri 2008. aasta järeldusi Kongo DV kohta;
 - võttes arvesse Lõuna-Aafrika Arenguühenduse tippkohtumise järeldusi, milles teatati, et Lõuna-Aafrika Arenguühendus on valmis saatma Põhja-Kivusse rahuvalveüksusi, "kui see vajalikuks osutub";
 - võttes arvesse 18. detsembril 2007 allkirjastatud Euroopa humanitaarabi konsensuslepet;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et võitlus Kongo sõjaväe, tagandatud kindrali Laurent Nkunda juhitud väesalkade, Rwanda vabastamise demokraatlike jõudude sõdurite ning

Ugandas baseeruva Issanda Vastupanuväe vahel on tihenened, tõugates Põhja-Kivu piirkonna tsiviilelanikkonna üha suuremasse kitsikusse;

- B. arvestades, et ÜRO erisaadiku ja Nigeeria endise presidendi Olusegun Obasanjo eestvedamisel saavutati pühapäeval 16. novembril mässuliste juhi Laurent Nkundaga kokkulepe kolmepoolse komitee loomiseks, et kehtestada sõjaväe ja mässuliste vahel relvarahu, kuid lahenduseni jõudmiseks peavad seda algatust kiiremas korras toetama mõjuvõimsad partnerid asjaomastest riikidest;
- C. arvestades, et pärast seda, kui kindral Laurent Nkunda mehed alustasid 28. augustil 2008. aastal Kongo Demokraatlikus Vabariigis Põhja-Kivus taas sõjategevust, on 252 000 inimest riigi sees ümber asunud ning 100 000 nendest viimaste päevade jooksul; arvestades, et kokkupõrgetel on olnud ka rohkesti tsiviilohvraid;
- D. arvestades, et võitlus valitsuse relvajõudude ja mässuliste vahel jätkus kohe järgmisel päeval pärast kriisile läbirääkimiste teel lahenduse leidmiseks kokku kutsutud piirkondlikku tippkohtumist, mis toimus 7. novembril 2008. aastal Nairobiis;
- E. arvestades 29. oktoobril Kongo rahvaasemike poolt vastu võetud kriisist väljumise kava, milles nähakse ette diplomaatiline ja poliitiline lahendus;
- F. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu arutas 11. novembril 2008. aastal uuesti olukorda Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas, võtmata siiski vastu otsust tugevdada ÜRO Kongo Demokraatliku Vabariigi missiooni (MONUC) veel 3000 sinikiivri lähetamise teel;
- G. arvestades ohtu, et konflikt võtab rahvusvahelise haarde, kui Angola ja Zimbabwe sinna Kongo DV valitsuse ja Rwanda Laurent Nkunda toetuseks oma väeüksusi saadavad;
- H. arvestades, et humanitaarorganisatsioonid on Goma linna ümbruses asuvates laagrites praegu oma hoole alla võtnud 200 000 põgenikku ning nende hinnangul on kõnnumaale laiali pillutatud kuni 1 miljon vägivalda eest põgenenud tsiviilisikut;
- I. arvestades, et humanitaartöötajad on teatanud, et Kongo DV idaprovintside elanikud ja ümberasunud muutuvad üha nõrgemaks ning lahingutegevuse jätkumine takistab humanitaartöötajate juurdepääsu aladele, kus ometi kiiremas korras vajatakse toidu- ja arstiabi;
- J. nentides, et epideemiad on muutunud Põhja-Kivus üha raskemaks: ägenenud on koolera, leetrid ja läkakõha, muu hulgas rahvastiku massilise ümberpaiknemise ja ebapüsiva elupaiga tagajärjel;
- K. arvestades, et Kongo DV relvajõudude sõdurid on pannud toime tsiviilelanike väärkohtlemist ja nende vara rüüstamist, eelkõige Kanyabayonga piirkonnas (Rutshurust põhja pool);
- L. arvestades, et Kongo DV idaosas on eri relvarühmitused pandud toime rohkelt raskeid inimõiguste rikkumisi, eeskätt seksuaalset vägivalda, ning värvanud sunniviisiliselt lapssõdureid;

- M. arvestades, et mässuliste relvarühmituste üks rahastamisallikaid on Kongo idaosa loodusvarade ebaseaduslik kasutamine, mis on niiviisi piirkonda ebastabiilsemaks muutvaid tegureid,
1. on väga mures vägivalda taaspuhkemise üle Põhja-Kivus Kongo sõjaväe ja uuesti jõupositsioonile asunud relvarühmituste vahel;
 2. avaldab sügavat muret selle üle, et sõda võib laieneda üle kogu piirkonna;
 3. märgib, et lahingute järel, mis sundisid inimesi massiliselt kodust lahkuma, on humanitaarolukord Põhja-Kivus jätkuvalt kaootiline; tervitab peamiste abiandjate (komisjoni humanitaarabi peadirektoraat, liikmesriigid jt) otsust suurenda humanitaarabi kannatada saanud tsiviilelanikkonnale;
 4. rõhutab raskusi, millega tuleb eri humanitaarabi organisatsioonidel abi andmisel silmitsi seista, arvestades ka Põhja-Kivu julgeolekuolukorda; kutsub humanitaarabi põhimõtete nimel kõiki osapooli üles tagama humanitaarabitöötajatele juurdepääsu abivajajatele ja julgeolekut; meenutab, et äärmiselt oluline on kasutada sõjalisi vahendeid ja võimekust ainult äärmistel juhtudel ja viimase abinõuna humanitaarabi toimingute toena;
 5. tervitab Euroopa Liidu algatust pakkuda oma õhujõudude vahendeid, mille abil luua õhusild, mida mööda toimetada tuhandetele põgenikele, keda lahingute tagajärjel ähvardab nälg, elatusvahendeid;
 6. kutsub kõiki osapooli tungivalt üles järgima relvarahu ja rõhutab vajadust jätkata jõupingutusi võõrpäritolu relvarühmituste tegevuse lõpetamiseks Kongo DV idaosas;
 7. kinnitab oma toetust ÜRO Kongo DV missioonile, mille kohalolu on praegustes draamatilistes oludes, hoolimata selle teatud puudustest, hädavajalik; palub teha kõik, mis võimalik, et ÜRO Kongo DV missioon saaks täiel määral täita oma volitusi, ja võimaldada sellel kasutada ohtu sattunud inimeste kaitseks relvi;
 8. kutsub rahvusvahelist kogukonda ja ÜRO Julgeolekunõukogu üles tugevdama ÜRO Kongo DV missiooni, eraldades sellele volituste täitmiseks piisavalt rahalisi vahendeid ja inimressursse, nagu nimetatud ise on taotlenud;
 9. kutsub üles tugevdama koostööd ELi, liikmesriikide ja ÜRO Kongo DV missiooni vahel;
 10. avaldab heameelt Kongo DV ja Rwanda presidendi kohtumise üle, mis leidis Euroopa Komisjoni voliniku Louis Micheli algatusel aset 7. novembril 2008. aastal Nairobis toimunud Ida-Aafrika järvede piirkonna rahu ja stabiilsuse tippkohtumise raames;
 11. palub nõukogul jälgida tähelepanelikult humanitaar- ja julgeolekuarengut Kongo DV idaosas, tõhustades vastavalt vajadusele võimalikke tegevussuundi;
 12. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, ELi liikmesriikide valitsustele, Kongo DV ja Ida-Aafrika järvede piirkonna riikide valitsustele, Aafrika Liidu institutsioonidele, Lõuna-Aafrika Arenguühendusele ja ÜRO peasekretärile.